

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BUTLER, ALAN

Cavalerii templieri: Misterul dezvăluit / Alan Butler, Stephen Dafoe;
trad.: Alina Horvath.— București: Editura RAO, 2010
ISBN 978-606-8255-23-1

I. Dafoe, Stephen
II. Horvath, Alina (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Editura RAO
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117–119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

ALAN BUTLER
STEPHEN DAFOE
The Knights Templar Reveald
© 1999 Alan Butler and Stephen Dafoe
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
ALINA HORVATH

© RAO International Publishing Company, 2007
pentru versiunea în limba română

2011

ISBN 978-606-8255-23-1

CUPRINS

1. Tradiții ortodoxe și mai puțin ortodoxe	7
2. O grădină a Raiului	21
3. Creuzetul	35
4. Comunitatea de la Marea Moartă	52
5. Anii neștiuți	67
6. Nașterea unui ideal	85
7. Noul pact	103
8. Doctor Mellifluous	119
9. Călugării cistercieni	136
10. Ziua unui frate cistercian	150
11. Templierii	157
12. O zi din viața lor	163
13. Un plan îndrăzneț	171
14. Consolidarea	183
15. Părinții fondatori	198
16. Triumful	212
17. Semintele unui dezastru	226
18. Cronicile infamiei	240
19. Bilanțul	256
20. Sfârșitul unei epoci	271

Capitolul 1

TRADIȚII ORTODOXE ȘI MAI PUȚIN ORTODOXE

În timp ce soarele de toamnă însuflețea orizontul de la răsărit în zorii zilei de vineri, 13 octombrie 1307, în toate ținuturile Franței, bubuituri puternice au răsunat în porțile zdravene, din stejar, ale numeroaselor mănăstiri ale Ordinului Cavalerilor Templieri. Trupele lui Filip al IV-lea, regele Franței, fuseseră mobilizate în vederea unui raid matinal prin toate așezămintele administrate de către cavalerii în alb, răspândite în tot regatul. Necruțător și eficient, senșalul regelui dăduse dispoziție să fie arestat orice cavaler, ostaș sau slujitor aflat în incinta așezămintelor acestui ordin și patrule călare scotoceau ținutul în căutarea vreunui membru sau slujitor al „ordinului” care ar fi apucat să scape în învălmășeală.

Din ce ne spune istoria, acesta a fost sfârșitul uneia dintre cele mai remarcabile organizații militare, comerciale și fiscale a lumii medievale. În câteva ore, inchizitorii storceau nefericiților căzuți pradă metodelor barbare autorizate astfel incredibile mărturisiri ale celor mai odioase crime și erezii imaginate vreodată. Foarte curând,

călugării ordinului erau executați în multe părți ale regatului, pe când alții erau azvârliți în temnițe întunecate, lipsiți pe vecie de lumina soarelui. Un papă docil, prins fără putință de scăpare în lațurile hapsânului rege francez, a fost iute împins să emită un edict prin care Ordinul Cavalerilor Templieri era desființat în toate regiunile Europei, dar și dincolo de hotarele acesteia. Bunurile au fost confiscate, încă și mai mulți cavaleri arestați și s-a făcut un efort uriaș în încercarea de a șterge din istorie amintirea cavalerilor templieri.

În cele din urmă, Jacques de Molay, marele maestru al „Cavalerilor sărmani ai lui Hristos și ai Templului lui Solomon“ (*Pauperes commilitones Christi Templique Solomonici*) a fost perpelit pe îndelete în frigare pe o insuliță din afara Parisului și astfel au pierit pe veci legendarii cavaleri templieri.

Fumul întepător ce se înălța încă în văzduhul parizian purta cu el speranțele și visurile unei extraordinare organizații care, în ceva mai puțin de două secole, schimbase ireversibil fața lumii în care se născuse.

Ordinul Cavalerilor Templieri fusese întemeiat în primele decenii ale veacului al XII-lea de o mână de cavaleri rățăcitori și săraci care se înfățișaseră, în mari nevoi și istoviți de drum, la poarta palatului lui Baudoin al II-lea, regele Ierusalimului. I-au cerșit acestuia îndurare și s-au legat cu jurământ că dorința lor era să păzească viața și bunurile pelerinilor creștini care, după izbânda celei dintâi cruciade, înaintau în cete dinspre țărmul Palestinei înspre altarele sfinte ale Ierusalimului.

Baudoin i-a primit cu brațele deschise pe acești ostași dăruți lui Hristos. După vreo zece ani, aceștia s-au întors

în Franța lor de baștină unde au fost consacrați în mod oficial ca ordin de către papa Honorius al II-lea și înălțați în rang mai târziu de papa Inocențiu al II-lea, ce aparținea ordinului cistercienilor. Adoptați de cistercieni, o nouă ramură a monahismului benedictin, au primit o serie de reguli după care trebuiau să-și organizeze activitatea, atât în Levant, cât și oriunde în alt loc s-ar fi aflat. Urmau să fie adevărați „soldați ai lui Hristos“, faimoși pentru curajul lor, gata să lupte și să moară pentru Domnul, departe de casă, prin ținuturi străine.

Ideea a câștigat adepți. Recruții și donațiile în bani și moșii se revărsau din toate părțile. Foarte repede, cavalerii templieri au construit numeroase mănăstiri, castele, ferme și biserici în care s-au instalat împreună cu auxiliarii ordinului. Templierii au armat vase și au organizat o flotilă comercială și de război. Treptat, au ajuns cei mai cunoscuți războinici, călători, bancheri și negustori ai vremii lor.

După ce Țara Sfântă a căzut în mâinile mamelucilor, spre sfârșitul secolului al XIII-lea, templierii și-au consolidat situația în Europa și în afara ei. Le creștea nu doar numărul, dar și aroganța și lăcomia. Cuvântul „templier“ n-a întârziat să devină sinonim cu trufia, hrăpăreala și cruzimea, astfel că nu se mai găsea cineva care să fi ajuns în perimetrul lor de acțiune și să aibă vreun cuvânt bun despre ei. Sintagma „bei ca un templier“ era frecvent folosită în popor și ilustrează de minune hula azvârlită asupra ordinului în zilele sale din urmă.

În cele din urmă, i-a revenit regelui Filip, cunoscut în timpul său drept Filip cel Drept, menirea să extirpe această tumoră eretică și coruptă din trupul Europei aflate în plină expansiune, și acest lucru a încercat el să-l săvârșească în

acea fatidică zi de octombrie din 1307. Așa suna, așadar, istoria citită de noi amândoi din oricare din sutele de volume ce tratează la modul clasic respectiva epocă și, cu mici modificări, este în continuare versiunea îmbrățișată de majoritatea istoricilor. Dar cu siguranță nu acesta este întreg adevărul, de vreme ce în filele sutelor de lucrări istorice mai îndrăznește aflăm un alt soi de cavaleri templieri, a căror reputație pare izvorâtă mai degrabă din legende decât din fapte. Acești cavaleri fără pereche, mântuitori în mantii albe, stau în centrul legendelor medievale arturiene și mulți au afirmat că ei sunt adevărata sursă de inspirație pentru astfel de legende. Ocrotitor al celor nevoiași, luptător în numele Domnului, poate chiar deținător al unei moșteniri de ascunsă înțelepciune, legendarul templier este întruchiparea credinței, omeniei, răbdării și smereniei adevărate. Istoricii îi neagă existența (iar noi o punem la îndoială). Dar un anumit lucru nu a fost pus niciodată la îndoială și anume că povestea reală a templierilor avea toate șansele să fie infinit mai complexă decât își închipuiseră tradiționaliștii și ezotericii deopotrivă.

Cercetările noastre inițiale au demonstrat fără putință de tăgadă că templierii trebuie să fi fost unul dintre firele strâns țesute în canavaua istoriei din care au făcut parte. În relatarea ascensiunii lor meteorice pe firmamentul întunecat al Europei medievale sunt și multe povești, dar acestea nu au reușit să umbrească adevăratele înfăptuiri, care se pot susține documentar, ale ordinului cavalerilor. Au fost campionii de netăgăduit ai comerțului vremii, este evident că ei au „inventat” cecul bancar și au pus semințele capitalismului de peste vremuri, pe al cărui sistem economic se bazează aproape toată lumea de astăzi.

Noi aveam unghiuri complet diferite de abordare a istoriei cavalerilor templieri, de aceea am avut marea surpriză să constatăm că, încă de la prima întâlnire, cu ceva mai puțin de un an înainte ca aceste rânduri să fie așternute, începeam să ne apropiem de aceleași concluzii. Ca urmare, cercetările fiecăruia ne aduseseră în punctul în care era posibil să structurăm un set de concluzii comune, cu toate că în acel moment nu puteam urmări toate consecințele ce decurgeau din acestea:

1. Nu putea fi adevărata versiunea oficială și general acceptată a apariției bruște și „accidentale” a ordinului.
2. Existau „legături de sânge” între Cavalerii Sărmani ai lui Hristos și ai Templului lui Solomon și alte influente facțiuni active în Europa acelor zile.
3. Cavalerii templieri erau în mod cert mânați în drumul lor de atingerea unui scop, a cărui reală natură depășea cu mult presupunerile cercetătorilor.
4. Pieirea lor nu a fost atât de radicală și totală, oricât și-au dorit relatările contemporanilor să insufle convingerea aceasta unei lumi credule.
5. Acuzațiile de erezie îndreptate împotriva templierilor odată cu atacurile din 1307 nu erau întru totul neîntemeiate. Cu alte cuvinte, eram deja amândoi de părere că membrii ordinului se îndepărtaseră în mod categoric de învățăturile oficiale ale Bisericii Catolice din epocă.

Înarmați cu aceste descoperiri și încurajați de mulțimea dovezilor adunate de fiecare pe cont propriu, am pornit în căutarea adevărului ascuns la temelia acestei nemaipomenite instituții. Cea dintâi descoperire, pe care o

și anticipaserăm, a fost că oricât de singulară ar fi fost evoluția lor în raport cu celelalte organizații ce activau atunci în Europa, ea nu putea fi privită în afara contextului general. Altfel spus, existența lor fusese pregătită de dezvoltarea Europei medievale, iar ei reprezentau un fenomen intrinsec acesteia. Eram de părere, așa cum suntem în continuare, că orice încercare de a trata istoria cavalerilor templieri separat, în sine, este sortită unui inevitabil eșec. Această concluzie era puternic susținută de studiile anterioare ale lui Alan Butler, coautor, de cercetări extinse, pornite prin evaluarea necesității existenței acestui ordin, izvorâte din istoria mult mai veche a Europei. Considerăm necesară o scurtă prezentare a studiilor preliminare întreprinse de Alan, pentru ca cititorul să înțeleagă ce reprezentau pentru societatea europeană a începutului secolului al XII-lea întemeietorii acestei extraordinare frății.

Alan examinase lumea complexă și fascinantă a europenilor Epocii de bronz care se ocupau cu științele matematice, astronomiei și geometriei. În lucrarea sa, *The Bronze Age Computer Disc*, Alan își îndreptase atenția asupra unui artefact găsit în Creta la începutul secolului al XII-lea, discul Phaistos. Descoperit printre ruinele palatului minoic de la Phaistos, în sudul insulei Creta, acest micuț disc de lut ars a fost datat ca provenind din jurul anului 1800 î.Hr. (pe coperta cărții lui Alan este reproducă o imagine a acestuia). Mii de vizitatori intrigați îl contemplă anual în Muzeul Heraklion din Creta, unde se află expus acum. Discul Phaistos prezintă pe fiecare față o spirală incizată în interiorul căreia sunt grupuri de pictograme misterioase sau de inscripții hieroglifice.

Acestea au o compoziție mai degrabă naturalistă și au fost inițial sculptate în forme colorate care au fost mai apoi presate pe suprafața moale a lutului încă umed.

Nimeni nu a putut oferi un înțeles lămuritor pentru hieroglificele de pe disc, deși mulți au încercat și câțiva chiar pretind că au avut un oarecare succes. Principala problemă constă în faptul că nu există vreun punct de comparație între aceste caractere hieroglifice și vreun alt tip de scriere folosit în acea vreme. Aceasta, pe lângă necunoașterea limbii vorbite de minoici în Creta, nu poate însemna decât că e foarte puțin probabil să se ajungă la o interpretare general acceptabilă în sens lingvistic a conținutului discului Phaistos.

Dar Alan a abordat chestiunea dintr-un alt unghi. Se afla în căutarea unei dovezi pentru existența calendarului antic despre care logica îi spunea că ar fi existat în Europa preistorică. Pornea de la premisa că acest calendar s-ar fi centrat pe conceptul unui an ritualic de 366 de zile, reflectând probabil o formă de proto-geometrie în care cercurile ar fi avut 366 de grade.

Problema acestui calendar, a oricărui calendar, de fapt, ar fi fost neconcordanța apărută față de anul terestru care are în fapt o durată de 365,25 zile. Au fost multe calendare utilizate de oameni în diferite civilizații și perioade istorice, dar, indiferent de sistem, ele trebuie să aibă inclus un mod de compensare care să le realinieze mereu cu durata „reală” a traiectoriei Pământului în jurul Soarelui. Calendarele au un rol important în agricultură pentru a stabili în fiecare an perioadele optime pentru plantarea culturilor. Dacă acest calendar ritualic după care se orientează agriculturile nu urmează calendarul solar,

perioadele de înșămânțare se vor decala de-a lungul anului, cu efecte potențial dezastruoase. În cazul civilizației actuale, s-a optat într-un final pentru anul calendaristic ritual de 365 de zile, care presupune adăugarea unei zile o dată la patru ani (plus alte calcule compensatorii mai sofisticate) pentru a păstra legătura cu poziția reală a Pământului față de Soare.

Alan a descoperit că ciclurile matematice, deduse din „numărul” de hieroglife de pe fiecare față a discului Phaistos, sugerează o metodă prin care un calendar ritualic de 366 de zile să corespundă anului solar real. În acest caz procedura presupune urmărirea unui al doilea calendar bazat pe cicluri de 123 de zile. După 4 asemenea cicluri (492 de zile), o zi va fi scoasă din calendarul ritualic de 366 de zile. În acest mod, calendarul ritualic va rămâne aliniat cu anul solar pentru o perioadă de aproximativ 3 700 de ani înainte de a se impune o altă compensare. În cele din urmă, s-a dovedit că discul Phaistos reprezenta un al doilea calendar, dar unul mult prea precis și care sugera un sistem numeric mult mai sofisticat decât ar fi fost necesar pentru armonizarea anului ritualic cu cel solar. Era evident că metodele de compensare oferite de discul Phaistos erau derivate dintr-o geometrie sacră în care cercul cuprindea 366 de grade, spre deosebire de cel modern, utilizat acum, de 360 grade.

Și astfel a ajuns Alan să reconstituie treptat fascinanta cunoaștere a geometriei, astronomiei și a matematicii pe care o aveau oamenii vechii civilizații minoice. Înțelegând că aceștia foloseau un sistem liniar de măsurători, a căutat o scară de măsură cât mai veche cu putință, care să se potrivească sistemului. Pe care a găsit-o la mare depărtare

de insula Creta, în Insulele Britanice. Regretatul profesor Alexander Thom, inginer de la universitatea din Oxford, a lucrat neobosit timp de câteva decenii, supraveghind și măsurând numeroasele monumente megalitice solitare, cercurile megalitice și alte formațiuni prezente în peisajul Britaniei și în unele părți din Franța din vremuri imemorabile. Aceste eforturi susținute au avut ca rezultat cel puțin o concluzie: aproape fiecare dintre monumentele datate între 3500 î.Hr., cel mai devreme, și 1500 î.Hr., au fost ridicate folosindu-se aceeași unitate de măsură. Aceasta, după cum a descoperit profesorul Thom, măsura în medie 82,96656 centimetri în lungime, reprezentând ceea ce profesorul a numit „yardul megalitic”.

Când acest rezultat este privit în contextul geometriei și matematicii descoperite de Alan în Creta, a devenit evident că yardul megalitic era componenta unei viziuni matematice a lumii care a rezistat de-a lungul unei perioade lungi de timp și în multe regiuni ale Europei. Cu ajutorul yardului megalitic și al geometriei din care acesta făcea parte, vechile popoare ale Britaniei, și ale altor regiuni mult mai îndepărtate, trebuie să fi deținut o cunoaștere uimitor de precisă a dimensiunilor reale ale Pământului pe care viețuiau. Toate aceste aspecte sunt pe larg tratate în cartea lui Alan, *The Bronze Age Computer Disc*, pe care cititorii aflați în căutarea unei explicații mai elaborate a întregului principiu sunt invitați să o consulte.

Nu mult după încheierea lucrului la *The Bronze Age Computer Disc*, Alan a dat din întâmplare peste lucrarea obscură a unui cercetător francez care își desfășurase activitatea în prima parte a secolului XX. Acesta, pe nume Xavier Guichard, a publicat în anii 1930 lucrarea *Eleusis*